Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2022

Course	:	**TYBA**	**Date**	:	**12/02/2022**
Subject Code	:	**SKTM-08**	**Time**	:	**01:00pm to 03:00pm**
Subject Name	:	**Main Paper - 08 (Sanskrit – વ્યવહારિક વ્યાકરણ અને કર્ણભાર)**	**Duration**	:	**2 Hours**
			Max. Marks	:	**50**

પ્રશ્ન:1 (અ)નીચેનામાંથી ગમેતે બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. **(08)**

१. अपदो दूरगामी च साक्षरो न च पण्डितः ।
अमुखः स्फुटवक्ता च यो जानाति सः पण्डितः ॥

२. चतुर्मुखो न च ब्रह्मा वृषारूढो न शंकरः ।
निर्जीवी च निराहारी अजस्रं धान्यभक्षणम् ॥

३. केशवं पतितं दृष्ट्वा द्रोणो हर्षमुपागतः ।
रुदन्ति कौरवाः सर्वे हा केशव हा केशव ॥

४. एक चक्षुर्न काकोऽयं बिलमिच्छन्न पन्नगः ।
क्षीयते वर्धते चैव न समुद्रो न चन्द्रमा ॥

(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક સસંદર્ભ સમજાવો. **(02)**

१. नास्ति निष्फलता रणे ।

२. दत्तस्य न प्रतिगृह्णामि ।

પ્રશ્ન:2 *દ્વન્દ્વ સમાસના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.* **(10)**

અથવા

સ્વરસંધિ એટલે શું ? તે સ્પષ્ટ કરી સવર્ણસંધિ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

પ્રશ્ન:3 *'કર્ણભાર'ની વસ્તુસંકલના વર્ણવો.* **(10)**

અથવા

મહાકવિ ભાસનાં મહાભારત ઉપર આધારિત રૂપકો વર્ણવો.

અથવા

નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે નોંધ લખો.

૧. કર્ણનું પાત્રાલેખન

૨. 'કર્ણભાર' શીર્ષક

૩. ભાસની નાટ્યશૈલી

૪. ભાસનો સમય

પ્રશ્ન:4 નીચેના વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો. **(10)**

1. *વિદ્યા વિનયથી શોભે છે.*
2. *યમુનાના કિનારે ઇન્દ્રપ્રસ્થ આવેલું છે.*
3. *હિમાલયમાંથી ગંગા નીકળે છે.*
4. *તું કલ્યાણ માટે રામને ભજે છે.*

5. *તને પ્રણામ કરું છું.*
6. *સૈનિકો લોકોને પકડી જાય છે.*
7. *અમે બધાં ફરીએ છીએ.*
8. *રામ સીતાને જુએ છે.*
9. *અમે ઈશ્વરને યાદ કરીએ છીએ.*
10. *વિદ્યાર્થીઓ જાય છે.*

પ્રશ્ન:5 માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર આપો. **(10)**

1. *આપેલા શબ્દોની વિભક્તિ ઓળખાવો. (ગમે તે બે)*
   (A) ***एभि*** (B) ***शालया*** (C) ***नदीषु***
2. *નીચે આપેલા શબ્દોના સમાસ ઓળખાવો. (ગમે તે બે)*
   (A) ***त्रिलोकी*** (B) ***कलशौ*** (C) ***पितरौ***
3. *નીચે આપેલા શબ્દોની સંધિ જોડો. (ગમે તે બે)*
   (A) ***इति + आदि*** (B) ***गौरी + ईशः*** (C) ***वन + औकस***
4. *નીચે આપેલા શબ્દોની સંધિ છોડો. (ગમે તે બે)*
   (A) ***वागर्थौ*** (B) ***एकैक*** (C) ***पावकः***
5. *નીચે આપેલા ક્રિયાપદોના રૂપ ઓળખાવો. (ગમે તે બે)*
   (A) ***भाषन्ते*** (B) ***भवानि*** (C) ***अगच्छत्***